

Pohorelský školáčik

Časopis zo života ZŠ s MŠ Pohorelá
Číslo 9

Šk. rok: 2013/2014

Z obsahu:

Úvod

1. a 8. máj

Máj – lásky čas

Deň matiek

Beseda o zdravej výžive

Medzinárodný deň detí

Exkurzia v Predajnej

Biblická olympiáda

1. sväté prijímanie

Enviromentálna knižnica

X Factor

Čo robiť, keď sa doma nudíte

Hot interview

Meniny v júni

Medzinárodné dni v júni

Hitparáda pesničiek

Viete, že...

Zasmejme sa

Tajničk

Úvod

Milí čitatelia!

Pomaly, ale určite sa blížíme ku koncu školského roka 2013/2014. Máme za sebou pekné a veľmi zaujímavé školské dni naplnené nielen učením, ale aj zábavou, mimoškolskými aktivitami a rôznymi činnosťami. V súčasnosti zabojujeme svojimi výkonmi o čo najlepšie známky a úspešné napísanie koncoročných písomiiek.

V májovom časopise Vám prinášame ďalšie zaujímavosti nielen z prostredia našej školy, ale aj udalostí, ktoré sa týkajú mesiaca máj, a preto Vám želáme veľa pekne strávených chvíľ pri čítaní našich príspevkov v časopise.

S pozdravom

Vaša redakcia

1. máj - Sviatok práce

Prvý máj je medzinárodným sviatkom práce a pracujúcich. Uznesenie o oslavách prijal ustanovujúci kongres II. internacionály roku 1889 v Paríži na pamiatku štrajku a masových demonštrácií chicagských robotníkov, ktoré sa konali roku 1886. Robotníci štrajkovali za skrátenie pracovného času na 8 hodín denne.

V roku 1886 sa v celých Spojených Štátoch Amerických zdvihla vlna demonštrácií. Centrom boja bolo Chicago do ulíc, ktorého vyšlo 1. mája 40 000 štrajkujúcich. Štrajky pokračovali ešte dva dni. Avšak 3. mája využila polícia

stretnutie štrajkujúcich so štrajkokazmi a začala paľbu do robotníkov.

Šesť osôb bolo zabitých a päťdesiat ťažko ranených. Po krvavých udalostiach v Chicagu rozpúťali úrady v celých Spojených Štátoch štvanicu proti robotníckemu hnutiu a masovo zatýkali.

Po vzniku ČSR bol od roku **1919 1. máj** vyhlásený za **štátny sviatok**. Oslavy sa niesli v duchu boja proti nezamestnanosti a zhoršovaniu postavenia pracujúcich.

Prvomájové oslavy v rokoch 1933 – 1938 vyjadrovali protest proti fašizmu a vojne.

8. máj - Výročie ukončenia 2. svetovej vojny v Európe

Dňa 8. mája si krajiny EÚ pripomínajú výročie ukončenia druhej svetovej vojny v Európe. Deň víťazstva nad fašizmom je **štátnym sviatkom** aj Slovenskej republiky.

Druhá svetová vojna vypukla 1. septembra 1939, keď hitlerovské Nemecko

napadlo Poľsko. Vojská agresorov (najmä Nemecka a Japonska) v prvých rokoch vojny dosahovali veľké víťazstvá na všetkých frontoch. K obratu v prospech spojencov, na čele ktorých stáli veľmoci - ZSSR, Veľká Británia a USA došlo na prelome rokov 1941 a 1942, keď sovietske

vojská odrazili nápor fašistov v bitke o Moskvu. O rok neskôr zopakovali prelomový úspech v bitke o Stalingrad. Tú Červená armáda víťazne zavŕšila v zime v roku 1943.

Západné veľmoci začali obmedzovať rozpínanosť fašistickej moci a teroru predovšetkým zastavením nemeckého ťaženia v severnej Afrike (1942-1943), dobytím Sicílie (1943) a úspešným vylodením v Normandii (1944).

Na prelome apríla a mája v roku 1945 bolo len otázkou času, kedy zdecimované fašistické Nemecko, hlavný agresor vojny, bude donútené podpísať kapituláciu.

Dňa 2. mája 1945 1. bieloruský a 1. ukrajinský front Červenej armády dovŕšil porážku nemeckých obranných zoskupení pri Berlíne. Hlavnému vyjednávačovi ZSSR generálovi Vasilijovi Čujkovovi sa ani po samovražde Adolfa Hitlera nepodarilo dohodnúť kapituláciu už prakticky porazeného Nemecka.

Následne západní spojenci totálne rozdrvili nemecký odpor na západnom fronte. Hitlerov nástupca, veľkoadmirál Karl Dönitz, aj keď vedel, že kapitulácia je nevyhnutná, sa najskôr snažil zabezpečiť evakuáciu čo najväčšieho počtu vojakov a civilistov z východných oblastí Nemecka na západ. Medzitým bolo 3. mája 1945 dovŕšené oslobodenie Slovenska, keď posledné zvyšky nemeckých vojsk zlikvidovali v Javorníkoch a Bielych Karpatoch.

S Nemeckom kolaborujúca vláda slovenského štátu aj s prezidentom Jozefom Tisom

podpísala kapituláciu 8. mája 1945. Metropolu bývalého Československa - Prahu ohrozovali stále nemecké jednotky, preto 5. mája 1945 vypuklo májové povstanie pražského ľudu.

Dňa 7. mája 1945 o 02.41 h bola v sídle štábu západných spojeneckých vojsk v Remeši podpísaná kapitulácia, ktorú okrem predstaviteľov Nemecka podpísalo osem spojeneckých generálov (ZSSR, Veľká Británia, USA, Francúzsko), pričom 8. mája 1945 do 23.01 h mali byť ukončené všetky boje.

Sovietske vedenie však pokladalo tento dokument za priebežný a preto sa tento akt podpisu zopakoval z 8. na 9. mája 1945 v sídle sovietskeho štábu v Berlíne-Karlhorste.

Dňa 9. mája 1945 zdolali posledné zvyšky nemeckých vojsk v Prahe, keď českým povstalcami prišli na pomoc sovietske vojská. Časť Európy, ktorú oslobodili západní spojenci, si Deň

víťazstva pripomína 8. mája a vo východnom bloku na čele so ZSSR ho oslavovali až na základe oslobodenia Prahy 9. mája.

Po páde socialistického bloku sa vo viacerých východoeurópskych krajinách, až napríklad na samotné Rusko, presunuli oslavy Dňa víťazstva nad fašizmom na 8. mája.

V skutočnosti sa však vojna v máji 1945 ešte neskončila. Mohutné boje prebiehali na Ďalekom východe a v Tichomorí medzi americkými a japonskými vojskami. Až zhodenie dvoch atómových bômb na Hirošimu a Nagasaki urýchlilo kapituláciu Japonského cisárstva, ktorú podpísalo 2. septembra 1945.

Máj- lásky čas

Takmer každý mesiac v roku má istý prívlastok. Inak to nie je ani s piatym mesiacom v roku, ktorý sa považuje za čas lásky. Jedna zo starých ľudových múdrostí vraví, že dievča, aby po celý rok malo dostatok lásky, musí ho v prvý májový deň mládenec pobožkať pod rozkvitnutou čerešňou.

V češtine máj - květen zase znamená, že všetko začína kvitnúť a je v rozpuku. A nielen kvety, stromy, ale i dievčence.

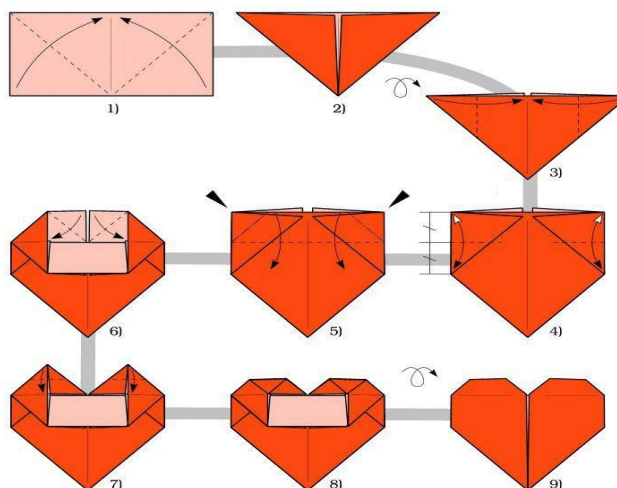

Deň matiek

Dňa 11. mája 2014 sa uskutočnil program ku **DŇU MATIEK**. Kvôli nepriaznivému počasiu sa táto udalosť konala v telocvični Základnej školy v Pohorelej. Program pripravili žiaci prvého a druhého stupňa spolu s učiteľkami Mgr. Skladanou, Mgr. Huťovou, Mgr. Vaculčíakovou a Mgr. Zlúkyovou. Žiaci svojim mamám recitovali básničky, spievali pesničky a žiaci z folklórneho súboru si pripravili tanec pre mamy a nechýbal ani spoločenský tanec v podaní Tomáša Gajdu s partnerkou. Žiaci z prvého stupňa mali pripravenú scénu: **Ťahá dedko repu a zvierací tanec**.

Výroba srdca pre mamu

Beseda o recyklácii

Dňa 9. mája 2014 sa pre žiakov piatej, šiestej a siedmej triedy uskutočnila beseda na tému **Ekológia a recyklovanie odpadu** s pani **Mgr. Šucháňovou**. Žiakom pustila krátky film o rôznych spôsoboch recyklovania odpadu, ako plast, sklo, papier, guma, plechovky a Tetra Pak. Zistili sme, že ak odpad nezačneme separovať, v prírode sa buď vôbec nerozloží alebo mu to trvá mnoho rokov. Preto musíme odpad triediť a nehádzať ho do prírody! Aj v našej obci sa zbiera sklo, papier aj plast, stačí ak sa do zberu zapojíme a pomôžeme tak našej planéte!

Ako dlho sa rozkladajú jednotlivé suroviny?

PAPIER	3-5 mesiacov
SKLO	3000 rokov
PLAST	200-1000 rokov
TETRA PAK	5 rokov
PLECHOVKA	200-500 rokov

Medzinárodný deň detí

Medzinárodný deň detí (skr. MDD) je sviatok detí, ktorý sa oslavuje v mnohých krajinách sveta. Medzinárodný deň detí sa zvyčajne oslavuje každoročne 1. júna. Na Slovensku sa slávi od roku 1952.

Myšlienka Medzinárodného dňa detí vznikla na Svetovej konferencii pre blaho detí v Ženeve, vo Švajčiarsku v roku 1925. Na tejto konferencii zástupcovia 54 krajín schválili deklaráciu, ktorá sa zaoberala chudobou, detskou prácou, vzdelaním a inými otázkami týkajúcimi sa detí na celom svete. Po konferencii viacero vlád zaviedlo vo svojich krajinách takýto deň, s cieľom urobiť deťom radosť a zároveň poukázať na problémy týkajúce sa detí vo svete. Nie je úplne jasné, prečo práve 1. jún bol vybraný ako MDD. Avšak tento dátum je na svete najobľúbenejší, oslavuje sa vo viac ako 21 krajinách.

V tento deň je zvykom, že sa na školách neskúša.

Exkurzia v Predajnej

Dňa 26. mája 2014 sa naši deviataci zúčastnili na exkurzii vo vodnej elektrárni v Predajnej s doprovodom našej fyzikárky Mgr. Janky Spišákovej. Pani učiteľka im podrobne vysvetlila priebeh fungovania vodnej elektrárne, ako napríklad: Generátor je srdce elektrárne, v ňom dochádza k premene mechanickej energie na elektrickú. Je roztáčaný turbínou. V súčasnosti sú turbíny elektronicky riadené.... Žiaci sa toho veľa naučili. Pre deviatakov bola exkurzia veľkým prínosom.

Biblická olympiáda

Dňa 30. apríla 2014 sa uskutočnilo Diecézne kolo biblickej olympiády v Rožňave. Súťaže sa zúčastnili víťazné trojčlenné družstvá z dekanátnych kôl, v kategóriách základné a stredné školy. Našu školu zastupovali žiaci: Peter Vajdík (9.A), Rastislav Kuklica (9.A) a Matej Bútora (6.A). Žiakov na túto súťaž pripravoval vdp. Slavomír Marko. Predmetom súťaže boli: Kniha Exodus (kap. 1-24), Kniha proroka Jonáša, Evanjelium podľa Jána. Spoločná téma vybraných kníh: Z tmy do svetla.

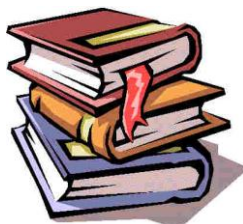
Odpovede vyhodnocovala trojčlenná porota, ktorej predsedom bol vsdp. dekan Gabriel Rákai z Tornale, s jeho pomocníkmi vsdp. dekanom Dušanom Lukáčom z Gelnice a p. katechétom Jozefom Jurigom z Lučenca. Na súťažiacich čakalo 6 úloh, s ktorými sa popasovali a zvládli a naši žiaci sa umiestnili na peknom 4. mieste. Gratulujeme!

1. sväté prijímanie

Dňa 25. mája 2014 sa niektorí žiaci našej školy zúčastnili **Slávnosti 1. svätého prijímania v kostole Sedembolestnej Panny Márie v Pohorelej**. K týmto sviatostiam prvýkrát pristúpilo týchto 11 detí: Daniela Cesnaková, Dominika Hráčková, Janka Balážová, Ester Kováčová, Daniela Kováčová, Alexandra Pušková, Adam Kuklica, Ján Gandžala, Matej Palus, Dávid Krajčí-Farský a Milan Kováč. K 1. svätému prijímaniu ich pripravoval vdp. Slavomír Marko. Prvoprijímajúcim deťom do života prajeme veľa Božej lásky.

Environmentálna knižnica a videotéka

Knižnica Slovenskej agentúry životného prostredia je úzko špecializovaná knižnica zameraná svojou činnosťou a odbornou literatúrou na oblasť životného prostredia. Do svojho fondu získava, spracováva, uchováva a sprístupňuje fond domácej a zahraničnej literatúry z oblasti environmentalistiky, ekológie, legislatívy životného prostredia a environmentálnej výchovy.

Vo svojom fonde obsahuje **8 798 kníh, zborníkov, viazaných periodík, noriem a dokumentov** nielen z oblasti životného prostredia, ale aj ochrany prírody, zoológie, botaniky, biológie, geológie, hydrológie, mineralógie, lesníctva, pôdoznalectva, vodohospodárstva, environmentálnej výchovy, trvalo udržateľného rozvoja, ekológie, krajinnej ekológie, územného plánovania, urbanizmu, chémie, speleológie, geografie, vlastivedy a turistiky. Zapožičanie filmov z videotéky, ktorej fond v prevažnej miere tvoria filmy z viacerých ročníkov medzinárodného festivalu filmov o životnom prostredí Envirofilm.

Na stránke www.enviroportal.sk sa môžete dozvedieť viac o životnom prostredí.

X FACTOR

Splnil si sen! Historicky prvý Česko Slovenský X Factor pozná svojho víťaza. Stal sa ním Peter Bažík (28), ktorý v roku 2006 neuspel v druhej sérii SuperStar. O jeho aktuálnom triumfe rozhodli diváci prostredníctvom esemesiek. Mladík získava poriadne masťnú sumu 200 000 Eur. Ide o doposiaľ najvyššiu výhru v spoločnom projekte našej krajiny so západnými susedmi. Na spevákovom úspechu má zásluhu aj Sisa Lelkes-Sklovská (48), ktorá bola jeho mentorkou.

Čo robiť, keď sa doma nudíte?

Isť sa hrať von? - veď vonku prší

Hrať sa s autičkami a s bárbinami ? - nechce sa mi

A čo si tak pozrieť filmy?

Pre deti: Šmolkovia

Toy story

Pre mládež: Lol

Ľadové kráľovstvo

Posledná pieseň

Madagaskar 1, 2, 3

Tak fajn

...HOT INTERVIEW ...

Zatiaľ je z neho len mladý hokejový talent, ktorý sa dostal do výberu trénera Ernesta Bokroša na MS do 20 rokov. Reč je o **Dávidovi Minárikovi !!!** A my sme s ním spravili hot interview. ☺

1. Kto je tvoj najväčší vzor v hokeji a prečo?

- V hokeji je to asi Pavel Datsyuk, pretože hrá naozaj skvelo v útoku ako aj v obrane a napriek tomu aký je dobrý, je skromný. Ale mimo hokeja veľmi uznávam rapera Revoltu, on je môj skutočný vzor, pretože ukazuje správnu cestu veľa ľuďom.

2. Ako si sa dostal k hokeju ?

- Keď som mal päť rokov tak ma tatino zobral na prvý tréning a vtedy som vlastne začal.

3. S kým si bol najlepším kamarátom na MS do 20 rokov ?

- Všetci sme boli dobrí kamaráti. Ale asi Tomášom Rusinom, s ktorým som býval na jednej izbe. (pozri na fotku – vľavo Dávid a vpravo Tomáš)

4. Aký máš názor na aktuálny Réwayov úspech? Patríš medzi jeho fanúšikov? Čo by si mu poprial?

- Je super, že takému mladému hráčovi dali priestor ukázať svoje umenie. Je to veľký talent. Keďže ho poznám, určite mu fandím a dúfam, že sa dostane na MS. Tak keby som mu mal niečo popriať tak je to dobre zdravie... Pretože bez neho sa to nedá.

5. Aký bol tvoj najlepší a najhorší zážitok s MS? Prečo ?

- Celková účasť na MS bola pre mňa veľkým zážitkom, krásne bolo víťazstvo s Nemeckom, ako aj

nádherná atmosféra na zápase so Švédmi, ktorý sme bohužiaľ prehrali. Najhoršie bolo asi zranenie, ktoré sa mi stalo v zápase s Českom, pre ktoré som nemohol nastúpiť práve na zápas štvrtfinále so Švédmi.

6. Ake je tvoje motto ?

- Žiadny úspech nie je zadarmo a každý veľký úspech sprevádza veľa malých neúspechov.

7. Čo máš radšej nočný život s kamoškami alebo make-up ? Prečo?

- Každý ma rád nočný život zabaviť sa.... Ale nechodím do mesta moc často, pretože verím, že čím viac obetujem, tak tým viac sa mi vráti naspäť, preto je lepšia posilka, pretože nočný život

je len chvíľková zábava, ale ak zamakám, tak môžem mať zábavu celý svoj život.

8. Ako sa ti podarilo dostať na MS ?

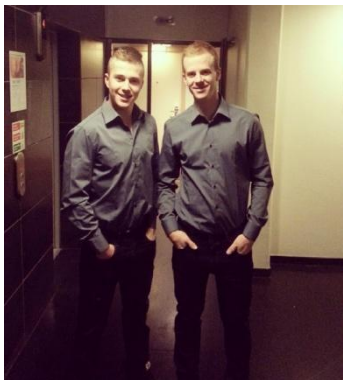
- Neviem, snažil som sa plniť všetko čo mi tréneri povedali a odpracovať maximum na každom tréningu.

9. Keď máš voľno, čo ťa baví?

- Sauna, dobrá hudba, a pokecať s dobrými kamarátmi je najviac.

10. Aký je tvoj vysnený klub?

- Kométa Brno a v zámorí Detroit red Wings.

Meniny v júni

-
1. jún - Žaneta	16. jún - Blanka, Bianka
2. jún - Xénia, Oxana	17. jún - Adolf
3. jún - Karolína	18. jún - Vratislav
4. jún - Lenka	19. jún - Alfréd
5. jún - Laura	20. jún - Valéria
6. jún - Norbert	21. jún - Alojz
7. jún - Róbert	22. jún - Paulína
8. jún - Medard	23. jún - Sidónia
9. jún - Stanislava	24. jún - Ján
10. jún - Margaréta	25. jún - Olívia, Tadeáš
11. jún - Dobroslava	26. jún - Adriána
12. jún - Zlatko	27. jún - Ladislava, Ladislav
13. jún - Anton	28. jún - Beáta
14. jún - Vasil	29. jún - Peter, Petra, Pavol
15. jún - Vít	30. jún - Melánia

Medzinárodné dni v júni

- 1. jún - Medzinárodný deň detí
Deň za správne rozhodnutie
- 4. jún - Medzinárodný deň nevinných detských obetí agresie
- 5. jún - Svetový deň životného prostredia
- 7. jún - Výročie memoranda národa slovenského
- 8. jún - Deň najlepších priateľov
- 12. jún - Medzinárodný deň proti detskej práci
- 14. jún - Svetový deň darcov krvi
- 15. jún - Deň otcov
- 18. jún - Medzinárodný deň piknikov
- 19. jún - Svetový deň žonglovania
- 20. jún - Svetový deň utečencov
- 21. jún - Deň kvetov
Svetový deň hudby
- 23. jún - Deň verejnej služby
- 27. jún - Svetový deň rybárstva
- 29. jún - Medzinárodný deň Dunaj

Hitparáda pesničiek

Calvin Harris- Summer
Pharrell Williams- Happy
Katy Perry- Dark Horse
Shakira- La La La
Pitbull, Jennifer Lopez & Claudia Leitte-
We Are One
David Guetta & Showtek feat. Vassy-Bad
Route 94 & Jess Glynne-My Love
Shakira-Empire
Bingo Players-Knock You Out
Avicii - Addicted To You
Milky Chance- Stolen Dance
George Ezra – Budapest
Mr. Probz - Waves

Viete, že

- Najznámejšie slovo na planéte je OK, druhé je Coca-cola.
- Najdlhší film, Liečba Nespavosti (1987), trvá 87 hodín.
- Najkratšia vojna sa odohrala v roku 1896. Zanzibar sa vzdal Británii po 38 minútach.
- U nás sa pred II. svetovou vojnou jazdilo vľavo.
- Žiaci základných škôl v Nórsku nedostávajú známky.
- Zapalovač bol vynájdený predtým ako boli vynájdené zápalky.
- Grécka hymna má 158 sloh, slovenská iba 4.
- Najstarší žiak základnej školy mal 84 rokov.
- Priemerná ceruzka je schopná nakresliť čiaru dlhú 50km.

Zasmejte sa

- Kto je ?
- Sused.
- A čo chcete, človeče, takto neskoro v noci?
- Máte cesnak?
- Nemáme!
Asi za pol hodiny zvoní zvonček znovu.
- Kto je?!
- Sused.

- A čo zase chcete?!
- Nič, nesiem vám cesnak.

Na vojne vybehne vystrašený vojak, máva bielou vlajkou a kričí:

- Mier, mier.

Ostreľovač hovorí:

- Však mierim, len sa toľko nehýb!

Tajnička

CH	E	A	Č	A	B	V	Č	E	S	Ť	A	M	L	Y	N	N
J	R	E	B	A	L	I	I	K	S	U	Ó	M	K	A	I	Ž
E	S	O	V	O	S	A	B	A	A	T	O	B	R	Ó	M	H
L	L	A	M	T	K	O	S	L	A	L	E	U	B	S	A	V
Z	J	I	O	O	Á	E	P	V	U	F	E	R	A	R	R	L
M	Y	T	M	C	Z	K	R	I	E	D	A	N	É	E	V	E
E	A	M	E	I	I	Ó	O	Z	S	D	I	F	D	O	Z	C
S	T	S	H	E	N	K	M	Í	A	T	S	S	J	Á	E	O
L	T	A	E	K	O	Á	Á	N	K	O	H	E	K	N	R	S
A	O	I	N	R	J	B	C	A	T	O	D	O	T	O	A	CH
R	C	B	A	O	E	E	R	I	T	R	N	R	D	G	M	L
Ó	O	B	E	J	L	L	L	A	A	Y	U	I	Á	K	C	Ó
T	O	V	E	D	O	U	B	B	D	M	Č	T	E	L	Ú	R

Legenda: AGÁT, ANÍZ, ATÓM, ÁBEL, BAČA, BARDEJOV, BAROKO, BATOĤ,
BLUDISKO, BRADA, BRÓM, CENTRUM, CESTA, CIEĽ, CMAR, ČASOPIS,
ČEŠŤ, ČISTOTA, EFEZ, ELIMINÁCIA, ESTER, ETANOL, HMYZ, CHLÓR,
CHROMOZÓM, IZÁK, KALENDÁR, KRIEDA, KROJ, LITOSFÉRA, MLYN,
OBED. OBRAD, OCEĽ, OCOT, ODEV, OLEJ, OVOS, RODIČ, SANITKA,
TELÚR, TÓRA, VĽAK, VRED, ZÁKONY, ZĽOBA, ZMES, ŽIAK.

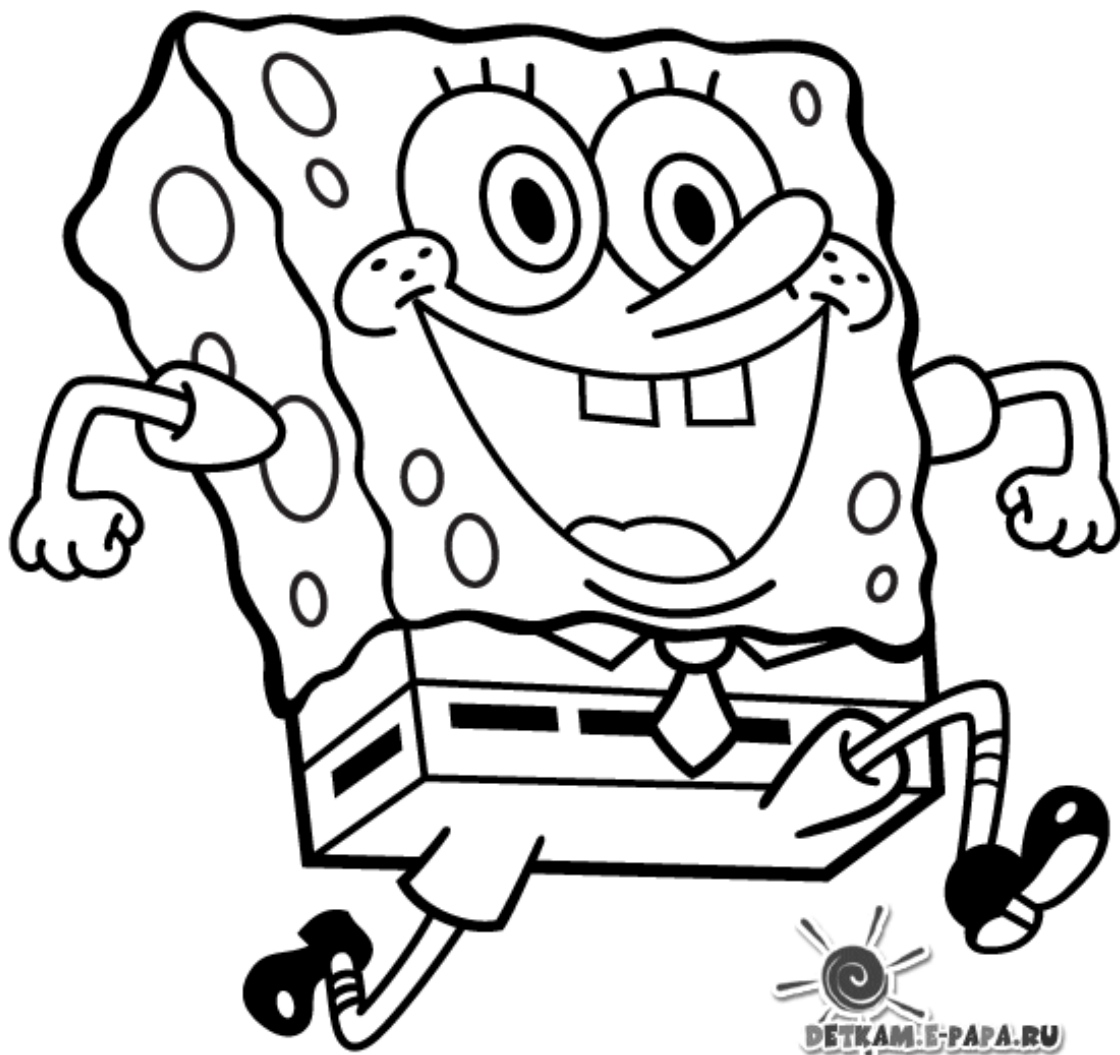
Tajničku osemsmernovky tvorí 26
nevyškrtaných písmen.

Tajničku osemsmernovky znie:

.....

Pekne si vymal'uj

Redakčná rada:

Šéfredaktorky: Iveta Antolová, Paula Vírusová – VIII.A

Redaktori: Barbora Kolláriková, Oliver Martinec, Dávid Pompura, Peter Pilát, Adam Lakanda, Alžbeta Bialiková, Rúta Pokošová, Monika Chromčová - VII.A

Pedagogický dozor a vedúca krúžku: Mgr. Mariana Krupová